

BL-ANALYSE

DE FØRSTE RESULTATER AF AALBORG-MODELLEN

1. Aalborg-modellen: Resultater og anbefalinger

I denne analyse måles effekten af den såkaldte Aalborg-model, hvor Himmerland Boligforening, Aalborgs erhvervsliv og Aalborg Kommune i samarbejde vil løfte to boligområder i Himmerland Boligforening med ressourcetsvage beboere og skabe vækst i den østlige del af Aalborg.¹ De to områder er Kilde- og Sundparken, der består af fem boligafdelinger med godt 1.500 boliger i alt.²

De første skridt af arbejdet blev taget allerede i 2008, hvor Himmerland Boligforening, Alabu Bolig, Lejerbo og Aalborg kommune igangsatte den første boligsociale helhedsplan for Aalborg Øst, Projekt 9220. Planen omfattede flere boligsociale indsatser, og byggeriet af Sundheds- og Kvartershuset blev påbegyndt, samt opstartet et erhvervsnetværk i området.

I 2012 kom der en mere omfattende helhedsplan, som Landsbyggefonden støttede med 1 mia. kr. Denne plan har resulteret i store forandringer i Aalborg Øst. Planen omfattede reovering af almene boliger i de fem afdelinger i Himmerland Boligforening frem til 2020, flere lokale tilbud til beboere såsom sundhedstilbud, caféer og butikker og boligsociale tiltag. Arbejdet i området er ikke afsluttet med den store forandringsplan fra 2012. I 2017 kom en ny helhedsplan for området, hvor det lokale erhvervsliv og kommunen er blevet involveret i endnu højere grad end før (BL og Himmerland Boligforening, 2019).

I analysen evaluerer vi forandringer, der er sket efter implementering af den omfattende helhedsplan i 2012 i fem af Himmerland Boligforenings afdelinger hørende til Sund- og Kildeparkens områder.³

Analysen viser, at indsatserne har båret frugt i sådan en grad, at der i dag er målbare resultater, og områderne i Aalborg Øst er forandret markant. Resultaterne skal derudover ses i lyset af, at kun ca. 30 pct. af de planlagte reoveringer i Kildeparkens afdelinger er afsluttet på undersøgelsestidspunkt:

- Den samlede beskæftigelse i Sundparken er steget med 11 pct.-point eller ca. 60 fuldtidsbeskæftigede og andelen af personer uden for arbejdsmarkedet er faldet i samme omfang. I Kildeparken ses der umiddelbart ikke fremgang i den samlede beskæftigelse, men analysen viser flere indikationer på, at den kan være på vej.
- Kildeparken og Sundparken er blevet væsentligt mere attraktive for ressourcestærke beboere. Beskæftigelsen blandt nytillflyttede beboere i begge parker i 2017 er knap 20 pct.-point højere

¹ Vi vil gerne takke medarbejderne i Himmerland Boligforening, for vidensdeling omkring helhedsplanerne for Aalborg Øst og reoveringsarbejder i området. BL bærer alene ansvaret for eventuelle fejl og mangler.

² Data fra tvillingeværktøj (LBF).

³ Afdelinger i Aalborg Øst, der hører til Alabu Bolig og Lejerbo, er i dag omfattet af en anden helhedsplan, og indgår derfor ikke i analysen. Der er dog fortsat strategisk samarbejde mellem de to helhedsplaner.

end i 2011. Samtidig er andelen af personer uden for arbejdsmarkedet, blandt de beboere der er flyttet til områderne efter implementeringen af 2012-helhedsplan, faldet med 8 pct.-point i Sundparken, og der ses samme tendens i Kildeparken. Det kan forklares ved, at de senest tilflyttede har stærkere socioøkonomiske karakteristika end dem, der flyttede til områderne umiddelbart efter starten af 2012-helhedsplan.

- De nye beboere, som generelt har stærkere baggrundskarakteristika end de hidtidige beboere i områderne, udgør mere end tre ud af fem beboere i Kilde- og Sundparken i dag. Dette er opnået uden anvendelse af reguleringsmekanismer som kombineret- og fleksibel udlejning. Der er indikation af, at de beboere, der boede i Sundparken før 2012-helhedsplanen blev implementeret, bliver mere ressourcestærke. Færre af disse er på offentlige ydelser som kontanthjælp, revalidering o.l. Effekten på beskæftigelsen er dog moderat og kan statistisk set ikke skelnes fra nul. Resultaterne indikerer, at nogle beboere bliver løftet via de boligsociale indsatser og bedre sociale netværk, som opstår, når mere ressourcestærke beboere flytter til området. I Kildeparken er der endnu ikke tegn på forbedringer i de eksisterende beboeres karakteristika, men det kan skyldes, at renoveringsarbejder og genhusninger stadig er i gang.
- Kommunerne og erhvervslivet har et helt centralt ansvar, når mindre ressourcestærke beboere skal løftes. Selvom de ansatte i helhedsplanerne og boligorganisationerne er tæt på nogle af de mindre ressourcestærke beboere i boligområderne og i et vist omfang kan tilbyde målrettet hjælp, er det kommunerne og erhvervslivet, som skal sikre praktik- og arbejdspladser. Den nye helhedsplan for Aalborg Øst fra 2017, Center for Skabelse, har netop fokus på et mere tæt samarbejde mellem kommunen, det lokale erhvervsliv og boligorganisationen.
- Mange af de beboere, som har boet i områderne før implementering af 2012-helhedsplanen, flytter fra områderne. Det kan fx være, fordi de bliver genhuset i løbet af renoveringsprocessen og ikke vender tilbage. Disse beboere får ikke til fulde gavn af indsatserne efter fraflytningen, og derfor er det vigtigt, at kommunen også yder målrettet hjælp til denne gruppe.
- Forandring af et boligområde er en tidskrævende proces. Renoveringsprojekter tager tid, og det samme gælder sociale indsatser, som fx at gennemføre en uddannelse, opnå arbejdsmarkedserfaring eller opbygge et netværk. Indsatserne i Aalborg-modellen er langt fra afsluttet. De sidste renoveringsprojekter i Kildeparken bliver først afsluttet i 2020, hvorfor vi ikke kan se de endelige resultater af Kildeparkens forandring endnu. Derudover forsætter de boligsociale indsatser for hele området som følge af den nye helhedsplan for 2017-2021, og der kan formentlig være behov for at understøtte de udsatte beboere i området efterfølgende. Yderligere evaluering af Aalborg-modellen efter 2020 er dermed nødvendigt, hvis der skal dannes et samlet billede af effekterne af indsatserne i områderne.

Effektevalueringen af Aalborg-modellen bygger på en difference-in-differences metode, hvor udviklingen i beboernes karakteristika i Aalborg Øst sammenlignes med udviklingen i kontrolgruppens karakteristika. Kontrolgruppen består af udvalgte afdelinger i Himmerland Boligforening. Analysen indeholder en mere detaljeret beskrivelse af resultater og metodebilag.

2. Tiltag i Aalborg-modellen

Aalborg-modellen er et resultat af et tæt samarbejde mellem Himmerland Boligforening, erhvervslivet og kommunen. Formålet med samarbejdet er at løfte de mest udsatte områder i Himmerland Boligforening, Kilde- og Sundparken, som befinder sig i den østlige del af Aalborg. I 2011 udgjorde beboere uden for arbejdsmarkedet 30-40 pct. af alle 15-64-årige beboere i områderne, mens beskæftigelsesfrekvensen lå på under 30 pct. målt i fuldtidspersoner.

Samarbejdets første spadestik blev taget tilbage i 2008, hvor Himmerland Boligforening, Alabu Bolig og Lejerbo fik støtte fra LBF til den første helhedsplan i området. Den første plan rummede forskellige boligsociale tiltag og var startskuddet til byggeriet af Sundheds- og Kvartershuset samt et erhvervsnetværk i området. Erhvervsnetværket blev skabt med formålet at skabe vækst i området og give beboerne bedre beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder.

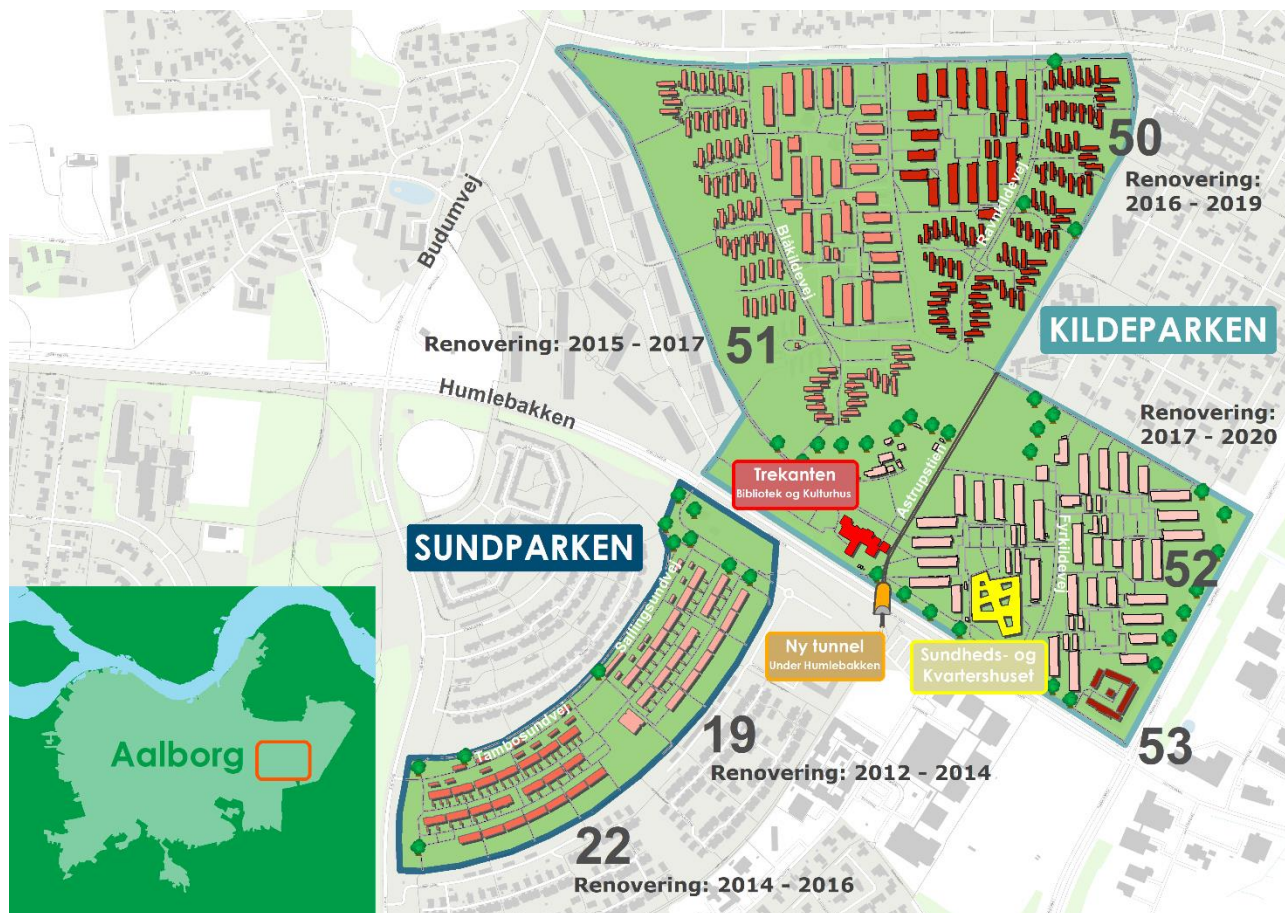
I 2010 godkendte beboerne i Himmerland Boligforening,⁴ kommunen og LBF den næste fireårige helhedsplan på 1 mia. kr. for områderne, som trådte i kraft i 2012. Dette var en stor plan, som markerede starten af områdets forandringer efter Aalborg-modellen. Planen omfattede både en fysisk forandring af områderne gennem renoveringer og et begrænset antal nedrivninger,⁵ nye lokale sundheds- og fritidstilbud samt en række boligsociale tiltag målrettet beboerne i området.

Nedrivningerne skete i 2011, og renoveringsarbejdet er sket løbende og er stadig i gang. Sundparkens to afdelinger er hhv. blevet renoveret i perioderne 2012-2014 og 2014-2016, og renoveringerne i Kildeparken strækker sig fra 2015 frem til 2020, som Figur 1 viser. Figur 19 i bilag B illustrerer tidslinjen for helhedsplanerne og de største tiltag ifm. disse.

⁴ Afdelinger i Alabu Bolig og Lejerbo har siden 2012 været omfattet af en anden helhedsplan med andre tiltag.

⁵ Dette omfatter 45 boliger i Kildeparken og 11 boliger i Sundparken. Til gengæld bliver området fortættet vha. nye privatfinansierede punkthuse på Blåkildevvej og nye boliger i Tornhøj-området ved Sundparken.

Figur 1 Afdelinger i Aalborg Øst

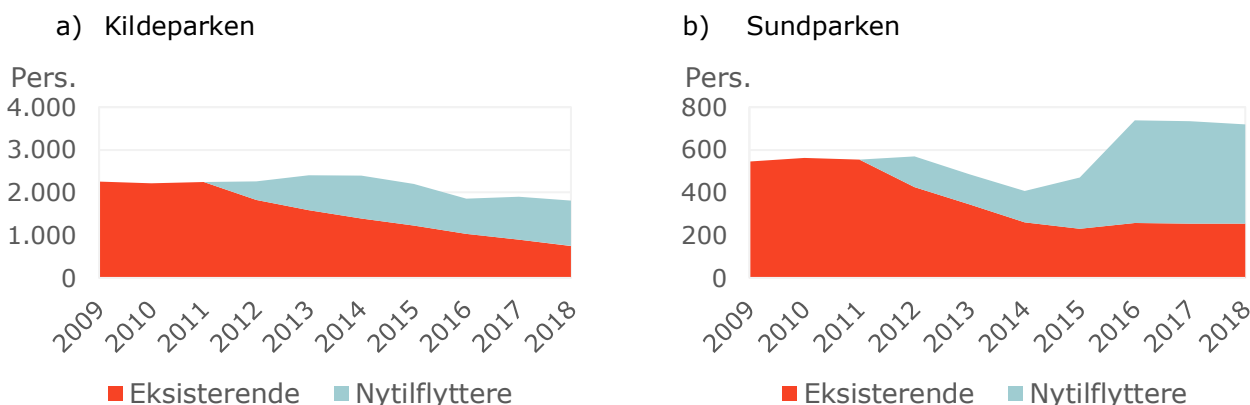

Kilde: Himmerland Boligforening.

Renoveringsarbejdet har medført en betydelig fraflytning af eksisterende beboere og tilflytning af nye beboere. Således er tre ud af fem nuværende beboere i Kildeparken flyttet til området efter 2011, jf. Figur 2 a). I Sundparken gælder det to ud af tre, jf. Figur 2 b).

Antallet af beboere i Sundparken er vokset med knap 175 personer, efter renoveringer er blevet afsluttet, svarende til knap en tredjedel af områdets oprindelige størrelse i 2009. Stigningen i antallet af beboere i Sundparken kan bl.a. forklares ved, at man efter renoveringen har fået flere store familieboliger, hvilket er attraktivt for familier med flere børn. I Kildeparken er antallet af beboere faldet lidt, hvilket formodentligt skyldes, at renoveringsarbejder stadig er i gang og at der stadig foregår genhusninger. Der er kun gennemført ca. 30 pct. af de planlagte renoveringer i Kildeparken på undersøgelsestidspunktet, hvor renoveringsarbejder er planlagt frem til 2020.

Figur 2. Befolkningsudvikling i Kilde- og Sundparken

Note: Kun beboere i nuværende afdelinger med familieboliger i Himmerland boligforening indgår. Beboere i nedrevne og nybyggede afdelinger indgår ikke. Se Boks 2 for afgrænsning af beboere i Himmerland Boligforening. Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Der har været skabt ordinære job, virksomhedspraktikpladser, ansættelser med løntilskud og praktikpladser til elever på erhvervsuddannelser ifm. renoveringerne i Aalborg Øst (CFBU, 2018; 2019).⁶ Derudover er der implementeret flere andre boligsociale tiltag i områderne. Sundheds – og Kvarterhuset er blevet etableret, som bl.a. rummer en nærpolitistation, fitness, forskellige sundhedstilbud,⁷ samt den socioøkonomiske virksomhed Kaffe Fair, hvor unge og voksne, der har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, kan blive ansat i afklarings- og brobygningsforløb. I Sundparken er der blevet ansat en beboerkonsulent for at fremme netværksdannelse og gøre beboere opmærksomme på initiativer i Aalborg Øst.

I 2017 er der med den næste helhedsplan taget et yderligere skridt, og Center for Samskabelse er sat til at videreudvikle området i samarbejde med boligorganisationen, det lokale erhvervsliv og kommunen. Private investorer har fx været med til at udvikle nye udlejningsejendomme, og erhvervsnetværket medfinansierer helhedsplanen. De private investorer bidrager med 174 lejemål og en investering på 250 mio. kr., jf. Himmerland Boligforening. Derudover har Center for Samskabelse et fokus på at øge beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder for beboerne i områderne.

⁶ Job- og praktikpladser er bl.a. blevet skabt ved at bruge sociale klausuler og inden for rammerne for Byg i Nord projektet. Job- og praktikpladser ifm. renoveringer i Aalborg Øst har været målrettet både beboere i området og beboere i hele kommunen.

⁷ Som har været implementeret i området som et pilotprojekt allerede siden 2008.

3. Virker indsatserne?

3.1 Nytilflyttere

Det er muligt at evaluere de første resultater af Aalborg-modellen vha. registerdata fra Danmarks Statistik, hvor vi kan følge beboerne i områderne over tid. Der foretages en samlet evaluering af hele Aalborg-modellen, fordi det ikke er muligt at evaluere de enkelte tiltag hver for sig, da de fleste tiltag er implementeret samtidigt. Udviklingen i beboernes karakteristika følges i de to områder fra 2000 og frem til 2017, hvor de seneste registeroplysninger for beboerne er tilgængelige. Beboerne i Kilde- og Sundparken opdeles i to grupper – de, der boede i områderne før helhedsplanen fra 2012, og de, der sidenhen er flyttet til området.⁸ Resultater påvises fra 2008 og frem for de eksisterende beboere og fra 2011⁹ og frem for nytilflyttere, da nytilflyttere defineres som personer, der er kommet til området efter påbegyndelsen af 2012-helhedsplan.

Resultaterne viser, at Aalborg-modellen har gjort områderne mere attraktive og tiltrukket nye beboere med en relativ stærk socioøkonomisk baggrund. Beskæftigelsen blandt de, der er flyttet til områderne efter 2010, er steget med knap 20 pct.-point i perioden 2011-2017, når der tages højde for den generelle udvikling i beskæftigelsen for kontrolgruppen, jf. Figur 3. Kontrolgruppen består af beboere i andre af Himmerland Boligforenings afdelinger, som har oplevet samme udvikling i karakteristika som i Kilde- og Sundparken før implementering af helhedsplanen i 2012. Stigningen i beskæftigelsen svarer til, at der er hhv. 127 og 56 flere personer i beskæftigelse ud af knap 630 og 330 nyligt tilflyttede i Kildeparken og Sundparken. En yderligere opdeling af resultaterne viser, at stigningen i de nytilflyttedes beskæftigelse har været kraftigst i Blåkildevej. Der er beskæftigelsen steget med 25 pct.-point. Blåkildevej er den eneste afdeling i Kildeparken, som har været færdigrenoveret i 2017, som også er det sidste år for målingen.

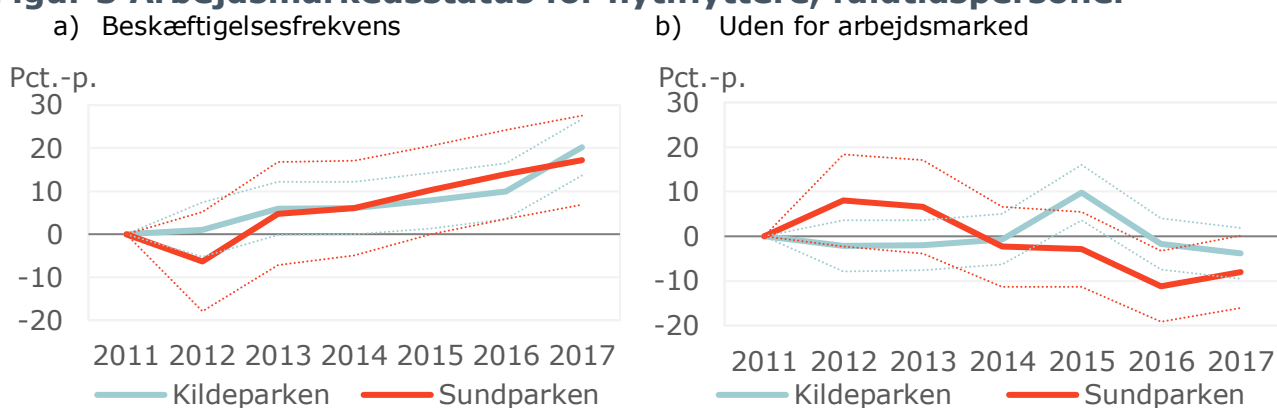
Derudover er andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet 8 pct.-point lavere for personer, der er flyttet til Sundparken, når 2017 sammenlignes med 2011, jf. Figur 3. I Kildeparken er der tegn på, at andelen af personer uden for arbejdsmarkedet blandt de tilflyttede beboere også er faldende, jf. Figur 3.¹⁰ Samlet set er der i 2017 ca. 50 færre personer, der er uden for arbejdsmarkedet i områderne, end der kunne have været, hvis tilknytningen til arbejdsmarkedet blandt nytilflyttere var som i 2011. Der er ikke medregnet personer på pensioner, inkl. førtidspension og efterløn.

⁸ Opdelingen af de eksisterende beboere og tilflyttere udføres efter bopælsafdeling primo 2011, dvs. før de første nedrivninger og permanente og midlertidige genhusninger af beboere har fundet sted. De beboere, som skifter deres bopælsafdeling inden for de fem afdelinger omfattet af helhedsplanen, indgår også i gruppen af de eksisterende beboere.

⁹ Der påvises kun resultater fra 2008 for de eksisterende beboere pga. begrænsninger i figurstørrelsen. Udviklingen i 2000-2011 har været ensartet i alle områder lige som i 2008-2011. Derudover er resultater for beskæftigelse og andelen uden for arbejdsmarkedet i fuldtidspersoner først tilgængelige fra 2008.

¹⁰ Effekterne svarer ikke til hinanden i størrelsen, da der også foregår ændringer i andelen af arbejdsløse, personer på pension og studenter, som bor i områderne.

Figur 3 Arbejdsmarkedsstatus for nytilflyttere, fuldtidspersoner

Note: 15-64-årige nytilflyttere i afdelingerne efter 2010. Kategorien "Uden for arbejdsmarked" omfatter ikke personer på pension, inkl. førtidspension og efterløn. Se Bilag B for beskrivelsen af datagrundlaget og metoden bag evalueringen. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin. Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Med den højere beskæftigelse blandt de nytilflyttede beboere hører der alt andet lige også en højere indkomst. Erhvervsindkomsten før skat for nytilflyttere er således steget med knap 5.000 og 7.600 kr. pr. 15-64-årig pr. måned i hhv. Kilde- og Sundparken siden 2011, se Figur 14 b) i bilag. Den positive udvikling i beskæftigelsen er tæt forbundet med, at nytilflytternes andre socioøkonomiske karakteristika bliver stærkere. Fx er andelen af lavtuddannede blandt nytilflytterne faldende i begge områder, og samme tendens gælder andelen af dømtede i Sundparken, jf. Figur 12 i bilag.

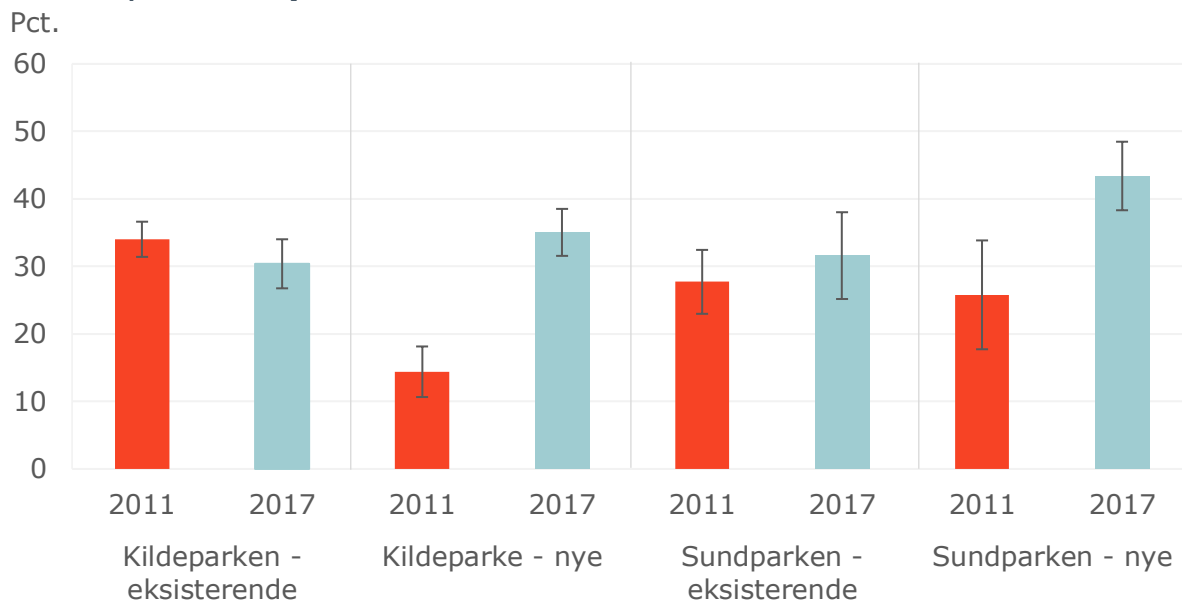
En nylig undersøgelse fra Exometric har ligeledes konstateret, at efterspørgsel efter boliger i Aalborg er steget kraftigst i Aalborg Øst, som formodes at skyldes de omfattende investeringer i udviklingen af bydelen og renoveringer (Himmerland Boligforening, 2019).

Beboere, som er flyttet til Kildeparken i begyndelsen af 2012-helhedsplanen, er væsentligt mindre ressourcestærke end dem, der flyttede til Sundparken på samme tidspunkt, hvis det måles på deres beskæftigelsesfrekvens, jf. Figur 4.¹¹ Derfor er nytilflyttere i Sundparken i dag samlet set væsentligt mere ressourcestærke end nytilflyttere i Kildeparken, til trods for, at Figur 3 viser en næsten lige så kraftig fremgang i nytilflytternes karakteristika i begge områder. Det kan potentielt skyldes, at renoveringsarbejder i Sundparken blev afsluttet allerede i de første fire år af helhedsplanen. Det kan have gjort området mere attraktivt for mere ressourcestærke beboere allerede i de første år af helhedsplanen. Renoveringsarbejder i Kildeparken blev derimod først påbegyndt i 2015 og er planlagt frem til 2020. Forventninger om den ulejlighed, som de kommende renoveringsarbejder kunne

¹¹ Konklusionen er den samme, hvis man fx ser på andelen af personer uden for arbejdsmarkedet eller på erhvervsindkomsten for nytilflyttere.

medføre i Kildeparkens afdelinger i 2015-2020, kan have været med til at gøre området mindre attraktivt i de første år af helhedsplanen.

Figur 4 Beskæftigelsesfrekvens for eksisterende og nyttilflyttede beboere, fuldtidspersoner

Note: 15-64-årige. Definitioner som i Figur 3 og Figur 5. De sorte linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

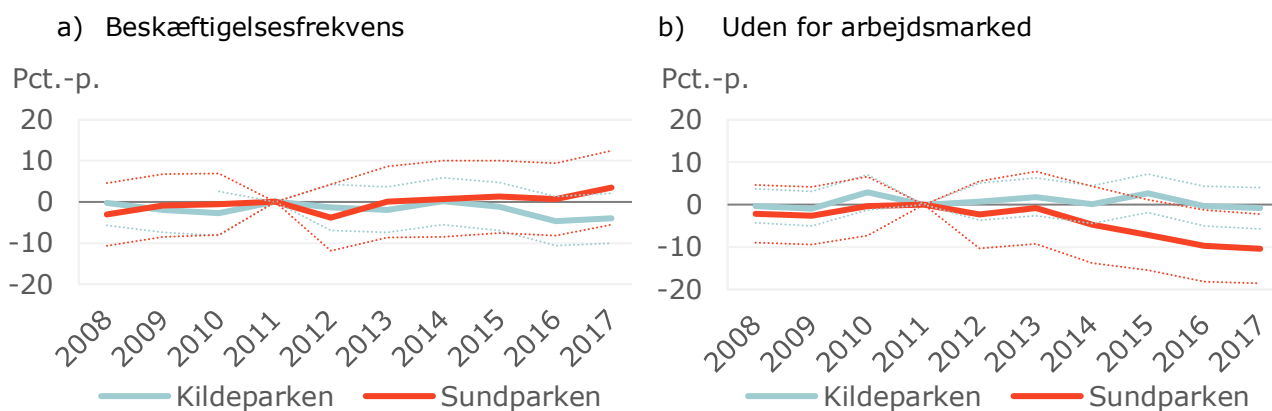
3.2 Eksisterende beboere

Andelen af personer uden for arbejdsmarkedet er faldet med 10 pct.-point blandt de beboere, der boede i Sundparken før implementeringen af 2012-helhedsplan. Andelen af personer i beskæftigelse er steget, dog i mindre omfang end andelen uden for arbejdsmarked er faldet, og udviklingen i beskæftigelsen kan statistisk set ikke skelnes fra nul, jf. Figur 5. Faldet i andelen af personer uden for arbejdsmarkedet skyldes også en stigning i andelen af beboere under uddannelse og i mindre omfang også en stigning i andelen af arbejdssøgende og beboere i den arbejdsdygtige alder, der er på førtidspensioner eller efterløn.¹² I Kildeparken kan der på nuværende tidspunkt ikke måles nogen ændring, jf. Figur 5.¹³

¹² BL's egne supplerende estimationer kan fremsendes ved henvendelse.

¹³ Dette gælder også Blåkildevej, men vi kan kun måle effekter, der er til stede i 2017, og da renoveringen af Blåkildevej netop er afsluttet, er det ikke sikkert at effekterne har fundet sted endnu.

Figur 5. Arbejdsmarkedsstatus for de eksisterende beboere, fuldtidspersoner

Note: Eksisterende beboere har boet i Kilde- eller Sundparken på et tidspunkt i 2000-2010. Resten af definitionerne er som i Figur 3. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.

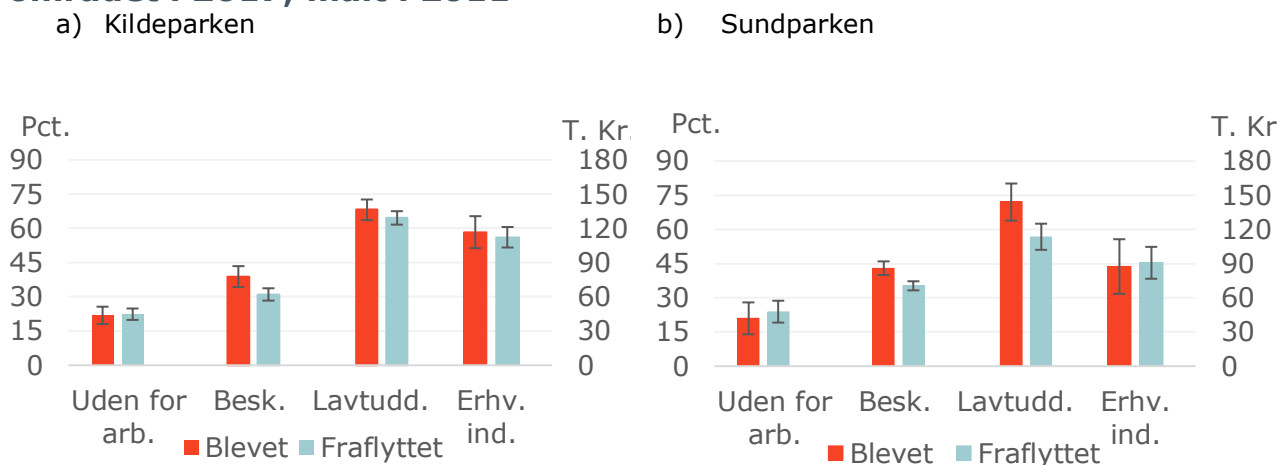
Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Den positive udvikling i Sundparken kan skyldes, at de eksisterende beboere i Sundparken enten bliver mere ressourcestærke eller, at der sker en selektiv fraflytning af de mindre ressourcestærke beboere fra området over tid ved genhusning eller af eget ønske, fx pga. huslejestigninger ved renoveringer.¹⁴ Beboerne i både Sund- og Kildeparken er blevet tilbudt genhusning ifm. renoveringer, hvor de er blevet præsenteret op til tre alternative botilbud, som matcher deres behov.

Vi har derfor undersøgt årsagen til fremgangen i beboernes karakteristika yderligere, ved at se på forskellene i karakteristikaene hos de beboere, der er blevet i Sundparken (og Kildeparken) efter renoveringerne, og dem, som er flyttet fra Sundparken (og Kildeparken) i løbet af 2011-2017. Karakteristikaene er målt primo 2011 for begge grupper, dvs. før renoveringerne fandt sted og før nogle beboere blev genhuset. Vi finder ikke, at fraflyttere fra Sundparken har en mindre stærk socioøkonomisk baggrund sammenlignet med dem, der er blevet boende. Snarere tværtimod, jf. Figur 6 b). Det understøtter derfor hypotesen om, at de positive forandringer i Sundparken er drevet af, at eksisterende beboere klarer sig bedre end før. I Kildeparken er billedet det omvendte.

¹⁴ Husleje pr. m² i afdeling nr. 22 i Sundparken er således steget 26 pct. over periode 2011-2018, dog kun med 5 pct. i afdeling nr. 19. I Kildeparken har huslejestigningerne været meget større - på 12-28 pct., jf. Landsbyggefondens regnskabsdatabase. Pedersen m.fl. (2014) dokumenterer ligeledes, at de mindre ressourcestærke beboere har udtrykt usikkerhed omkring fremtidens mulighed for at blive boende i områderne pga. forventede huslejestigninger ifm. renoveringer.

Figur 6. Karakteristika for fraflyttere og beboere, der stadig bor i området i 2017, målt i 2011

Note: Se definitioner i Figur 3 og Bilag B. Erhvervsindkomst på højre akse. De sorte linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.
 Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Vi har også undersøgt udviklingen i beboernes karakteristika for den mindre gruppe af beboere, som har boet i områderne i hele perioden fra 2000 til 2018, og som således har oplevet forandringen af området igennem alle år, se Tabel 1 i bilag.¹⁵ I Sundparken er der tegn på en stigende beskæftigelse og en faldende andel af personer uden for arbejdsmarkedet i denne gruppe af beboere. Der er dog også en stor usikkerhed ved estimerne, hvorfor effekterne statistisk set ikke kan skelnes fra nul i de fleste år. I Kildeparken kan der endnu ikke ses en forbedring i de eksisterende beboernes karakteristika.

Resultaterne indikerer således, at nogle af de eksisterende beboere i Sundparken er blevet mere ressourcestærke siden helhedsplanens implementering i 2012. Det kan både være et resultat af de boligsociale indsatser, men det kan også skyldes, at et mere blandet boligområde skaber bedre netværkseffekter. Flere skandinaviske og udenlandske undersøgelser har påvist, at sociale og etniske netværk i bopælsområde påvirker den enkeltes beskæftigelse, indkomst, modtagelse af overførsler, kriminalitet, samt personens fysiske og psykiske helbred (Rosenbaum, 1995; Åslund og Frederiksson, 2009; Damm, 2009, 2014; Sanbonmatsu m.fl., 2011; Eisenberg m.fl., 2013; Ludwig m.fl., 2013; Damm og Dustmann 2014; White m.fl., 2016; Boje-Kovacs m.fl., 2018.).¹⁶ De positive netværkseffekter kan opstå på mange måder. For det første kan de mere ressourcestærke beboere dele information om ledige stillinger på deres arbejdspladser med deres naboer (Calvo-Armengol og Jackson, 2004). For det andet kan de mere ressourcestærke beboere være rollemodeller for de mindre ressourcestærke beboere, som motiverer dem til at tage en uddannelse eller holde en sundere livsstil

¹⁵ Lige som i figurene i hovedanalysen påvises de grafiske resultater i bilaget kun fra 2008 og frem. Resultater fra tidligere år (2000-2007) kan fremsendes ved henvendelse til BL.

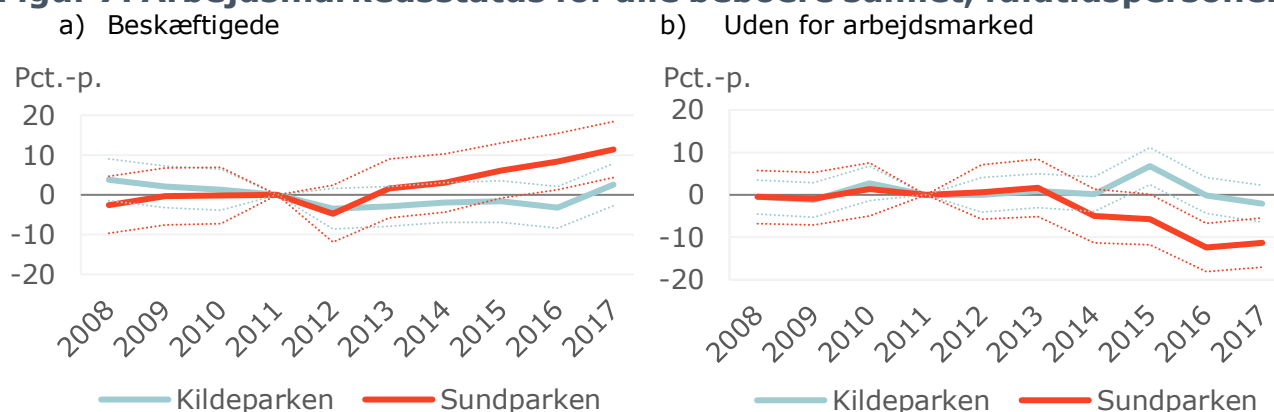
¹⁶ Netværkseffekterne er også vigtige for børn, da de kan påvirke børnenes præstation i skolen tidligt i livet, og derved også, hvordan de klarer sig på arbejdsmarkedet efterfølgende (Åslund m.fl., 2011; Chetty m.fl., 2016; Chyn, 2018; Brummet og Reed, 2019).

(Wilson 1987). Endeligt kan det at være omgivet af en mere blandet beboersammensætning, give mere tryghed i områderne, og derigennem påvirke det mentale helbred af beboerne positivt (White m.fl., 2016). Det er dog desværre ikke muligt at sige præcist, hvad der har drevet forandringen hos de eksisterende beboere i Sundparken, men det overordnede resultat er positivt.

3.3 Det samlede billede

Overordnet set er den samlede beskæftigelse i Sundparken steget med 11 pct.-point eller ca. 60 fuldtidsbeskæftigede, og andelen af personer uden for arbejdsmarkedet er faldet i samme omfang, jf. Figur 7.¹⁷ Nytilflyttere står for over 90 pct. af stigningen i beskæftigelsen blandt beboerne i Sundparken, jf. resultater i forudgående analyseafsnit. Det kan forklares ved, at de udgør en større andel af befolkningen i området samt, at de har stærkere baggrundskarakteristika end de eksisterende beboere.

Figur 7. Arbejdsmarkedsstatus for alle beboere samlet, fuldtidspersoner

Note: 15-64-årige. Resten af definitioner som i Figur 3. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

I Kildeparken er der umiddelbart ikke en samlet fremgang i beskæftigelsen, men som analysen påviser, er der flere indikationer på, at den kan være på vej, og at nytilflyttere i området bliver mere ressourcestærke. Den senere påbegyndte renoveringsperiode kan potentielt have været årsag til, at nytilflyttere i Kildeparken i starten af helhedsplanen i 2012 har haft en relativt svagere profil sammenlignet med nytilflytterne i Sundparken, og det kan have resulteret i et mindre gavnligt beboernetværk i området for de eksisterende beboere. Dertil kan renoveringsarbejder forhindre effektiviteten af de boligsociale indsatser pga. beboerudskiftning. Det understreger behovet for at følge op på beboerne i Kildeparken i de kommende år for at vurdere, om de senere planlagte renoveringer har været årsag til en langsommere udvikling.

¹⁷ Se Figur 9 – Figur 11 i bilag for udviklingen i beboernes karakteristika i de to områder på andre parametre.

Analysen viser, at det tager tid at forandre et område. Renoveringsprojekter kræver tid, og det gør indsatserne også – fx hvis beboerne skal igennem uddannelse, opnå arbejdsmarkedserfaring eller opbygge et netværk. Derudover får mange af de mindre ressourcestærke beboere, der har boet i området før 2012-helhedsplanen, ikke det fulde gavn af indsatserne i områder, da de forlader området i løbet af renoveringer eller vælger at blive genhuset og ikke vender tilbage. Det er derfor yderst vigtigt at målrette hjælpen fra kommunen inden for rammerne af den aktive arbejdsmarkeds- og integrationspolitik, uanset hvor personen bor.

4. Hvordan har vi målt effekten?

I dag er det mere end fem år siden den omfattende forandring af Aalborg Øst blev påbegyndt i 2012. Ved at anvende registerdata fra Danmarks Statistik undersøger vi, om disse tiltag har medført forandringer i beboernes karakteristika i Kilde- og Sundparken over tid. Registerdata indeholder bl.a. socioøkonomiske oplysninger om hver enkelte person, som bor i Danmark, på årsbasis. Det er fx personens alder, højest fuldførte uddannelse, beskæftigelsesstatus, erhvervsindkomst, modtaget overførsler, begået kriminalitet m.v.

Det er dog ikke tilstrækkeligt at sammenligne beboernes karakteristika i de påvirkede områder før og efter implementeringen af helhedsplanen for at måle, hvilken effekt helhedsplanen har haft i området. Udviklingen, som ses i data, kan skyldes andre forhold, fx konjunkturer eller andre fælles tendenser for beboere i Himmerland boligforening eller i hele Danmark. Derfor måles der i denne undersøgelse på effekten af tiltagene i Aalborg Øst, ved at sammenligne udviklingen i beboernes karakteristika i Kilde- og Sundparken med udviklingen i en kontrolgruppe. Kontrolgruppen består af andre beboere i afdelinger i Himmerland Boligforening, som har oplevet samme udvikling i karakteristika som i Kilde- og Sundparken, før helhedsplanen blev implementeret, men som ikke har været omfattet af planen siden 2012.¹⁸

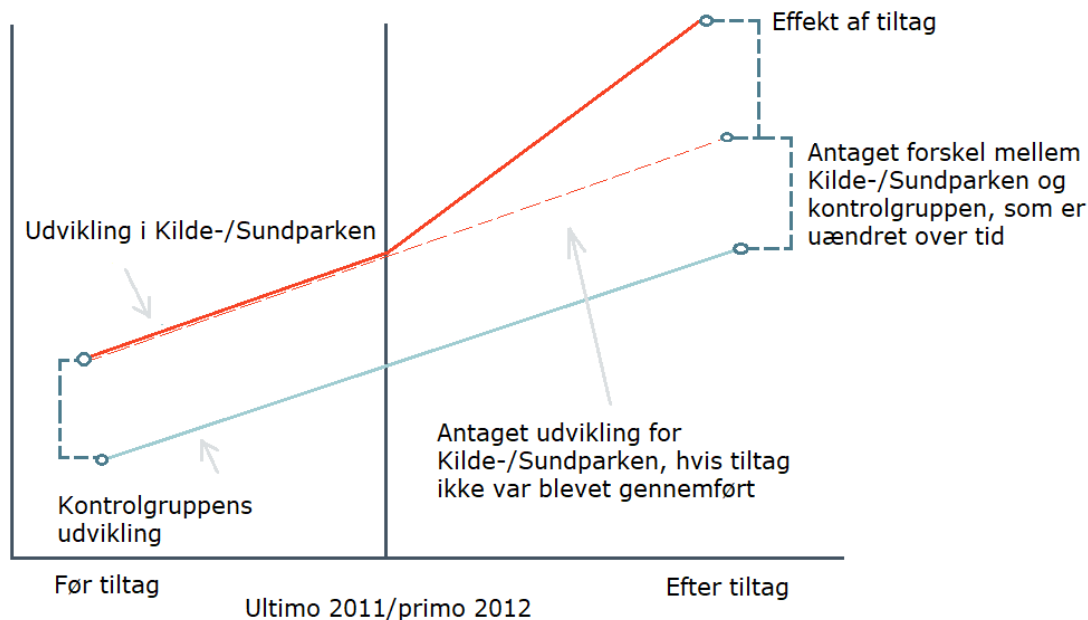
Metoden for effektmålingen er illustreret i Figur 8. Her har begge grupper samme udvikling i beboernes karakteristika, før tiltagene er blevet implementeret. Udviklingen for Kilde-/Sundparken, som er illustreret ved den røde linje, begynder at afvige fra den fælles udvikling efter datoen for helhedsplanen. Forskellen mellem den faktiske udvikling og den hypotetiske udvikling i de påvirkede områder, som er baseret på udviklingen i kontrolgruppen, er derved effekten af tiltagene.

Forskellen i udviklingen i beboernes karakteristika mellem de påvirkede områder og kontrolgruppen kan derfor tilskrives tiltagene, hvis man antager, at udviklingen i de påvirkede områder fortsat havde været den samme som i kontrolgruppen, hvis tiltagene ikke var blevet gennemført. Vi kan dog ikke måle effekterne af de enkelte tiltag i helhedsplanen, da de fleste af tiltagene har været implementeret

¹⁸ Dvs. effekten bliver målt ved at anvende så kaldt difference-in-differences metode. Metoden er forklaret i detaljerne i bilaget.

inden for samme tidsramme, samtidig med, at der løbende foregik renoveringer, som medførte fra- og tilflytning af beboere. Derfor ses der på indsatserne under ét.

Figur 8. Måling af effekt ved hjælp af en kontrolgruppe

Kilde: BL's egen illustration baseret på Cameron og Trivedi (2005).

Vi undersøger tendenser i Kilde- og Sundparken hver for sig, da de boligsociale tiltag og renoveringer er foretaget på forskellige tidspunkter. Således er renoveringerne i Sundparken blevet afsluttet allerede i 2016, mens renoveringerne i Kildeparken først er startet i 2015 og er planlagt frem til 2020.

Vi har ikke undersøgt udviklingen i karakteristika for de beboere, der er fraflyttet området. De boligsociale indsatser kan løfte nogle af beboere i områderne, som efterfølgende skifter deres bopælssted. Det er dog ikke muligt med sikkerhed at påstå, at beboere, der klarer sig bedre på et nyt bopælssted, er blevet løftet af de forudgående boligsociale indsatser. Den bedre præstation kan også være en følge af selve fraflytning, hvor der er bedre job- eller netværksmuligheder for den pågældende person i det nye område. Dertil kan vi ikke observere hver enkeltes deltagelse i boligsociale indsatser, som yderligere vanskeliggør evalueringen.

5. Litteraturliste

- BL og Himmerland Boligforening (2018). *Aalborg-modellen*. <http://www.e-pages.dk/bl/2136638824/>
- Boje-Kovacs, B., Greve, J., Weatherall, C. (2018). *Can a shift of neighborhoods affect mental health? Evidence from a quasi-random allocation of applicants in the public social housing system*. Kraks Fond – Institute for Urban Economic Research, MPRA Paper Nr. 88929
- Brummet, Q. og Reed, D. (2019). *The Effects of Gentrification on the Well-Being and Opportunity of Original Resident Adults and Children*. FRB of Philadelphia Working Paper No. 19-30
- Calvó-Armengol, A. og Jackson, M. (2004). The effects of social networks on employment and inequality. *American Economic Review* 94(3), s. 426–454
- Cameron, C. og Trivedi, P. (2005). *Microeconometrics: Methods and Applications*. Cambridge: Cambridge University Press
- CFBU (2018). *Renovering og jobskabelse i udsatte boligområder*. <https://www.cfbu.dk/udgivelser/renovering-og-jobskabelse-i-udsatte-boligomraader/>
- CFBU (2019). *Boligsocialt arbejde under omdannelse - Hvordan det boligsociale arbejde kan understøtte bystrategiske omdannelser i udsatte boligområder*. <https://www.cfbu.dk/udgivelser/boligsocialt-arbejde-under-omdannelse/>
- Chetty, R., Hendren, N. og Katz, L. (2016). The Effects of Exposure to Better Neighborhoods on Children: New Evidence from the Moving to Opportunity Experiment. *American Economic Review*, 106(4), 855-902
- Chyn, E. (2018). Moved to Opportunity: The Long-Run Effects of Public Housing Demolition on Children. *American Economic Review*, 108(10), s. 3028-3056
- Damm, A. P. (2009). Ethnic Enclaves and Immigrant Labor Market Outcomes: Quasi-Experimental Evidence. *Journal of Labor Economics*, 27(2), s. 281-314

- Damm, A. P. (2014). Neighborhood quality and labor market outcomes: Evidence from quasi-random neighborhood assignment of immigrants. *Journal of Urban Economics*, 79, s. 139-166
- Damm, A. P. og Dustmann, C. (2014). Does Growing Up in a High Crime Neighborhood Affect Youth Criminal Behavior? *American Economic Review*, 104(6), s. 1806-1832
- Eisenberg, D., Golberstein, E., Whitlock, J., Downs, M. (2013). Social Contagion of Mental Health: Evidence from College Roommates. *Health Economics*, 22, s. 965-986
- Himmerland Boligforening (2019). Størst boligefterspørgsel i Aalborg Øst. <https://www.abhim.dk/Seneste-nyt/Nyt-fra-os/Stoerst-boligefterspørgsel-i-Aalborg-OEst>
- Ludwig, J., Duncan, G., Gennetian, L., Katz, L., Kessler, R., Kling, J., Sanbonmatsu, L. (2013). Long-Term Neighborhood Effects on Low-Income Families: Evidence from Moving to Opportunity. *The American Economic Review: Papers & Proceedings*, 103(3), s. 226-231
- Pedersen, A., Bach A.-M., Agerholm, C., Nielsen, M., Rødbro, M. (2014). *At bo og færdes i Aalborg Øst. Børnefamiliers fortællinger om dagligdagen i og uden for deres lokalområde*. 4. semesters opgave
- Rosenbaum, J. E. (1995). Changing the Geography of Opportunity by Expanding Residential Choice: Lessons from Gautreaux Program. *Housing Policy Debate*, 6(1), 231-269
- Sanbonmatsu, L., Ludwig, J., Katz, L. F., Gennetian, L. A., Duncan, G. J., Kessler, R. C., og Lindau, S. T. (2011). *Moving to Opportunity for Fair Housing Demonstration Program*. National Bureau of Economic Research
- White, J., Hamad, R., Li, X., Basu, S., Ohlsson, H., Sundquist, J. og Sundquist, K. (2016). Longterm effects of neighbourhood deprivation on diabetes risk: quasi-experimental evidence. *Lancet Diabetes & Endocrinology*, 4(6), s. 1-8
- Wilson, W. (1987). *The truly disadvantaged: The Inner City, the Underclass, and Public Policy*. Chicago: University of Chicago Press.
- Åslund, O. og Frederiksson, P. (2009). Peer Effects in Welfare Dependence Quasi-Experimental Evidence. *The Journal of Human Resources*, 44(3), s. 798-825

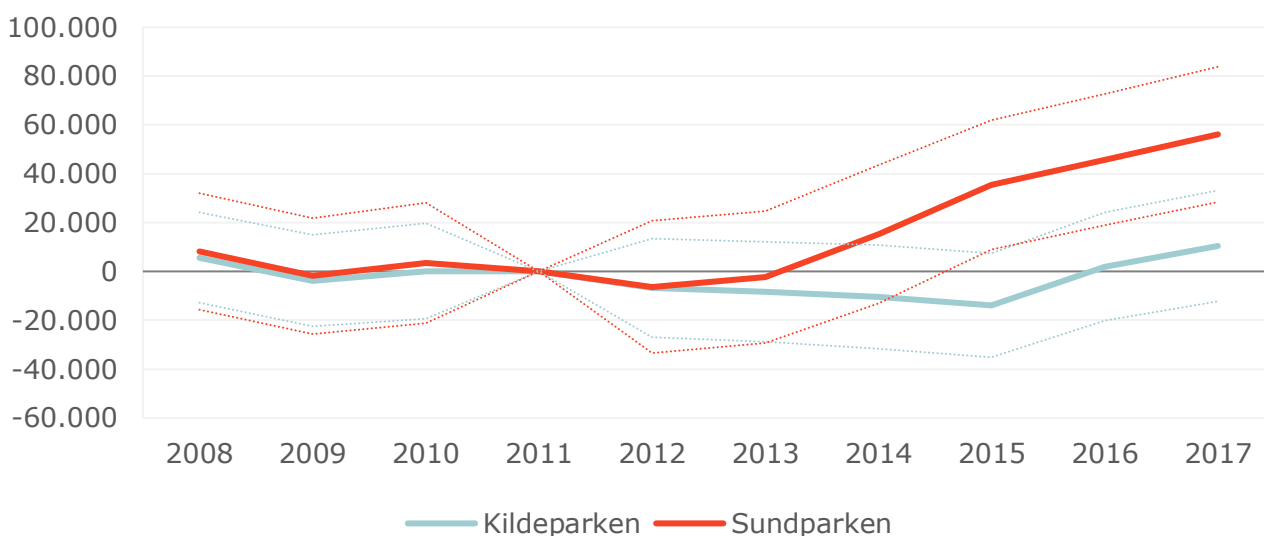
- Åslund, O., Edin, P., Frederiksson, P., Grönqvist, H. (2011). Peers, Neighborhoods, and Immigrant Student Achievement: Evidence from a Placement Policy. *American Economic Journal: Applied Economics*, 3(2), s. 67-95

6. Bilag A. Supplerende resultater

6.1 Supplerende resultater for den samlede udvikling i områderne

Figur 9. Erhvervsindkomst ift. ultimo 2011, pr. person

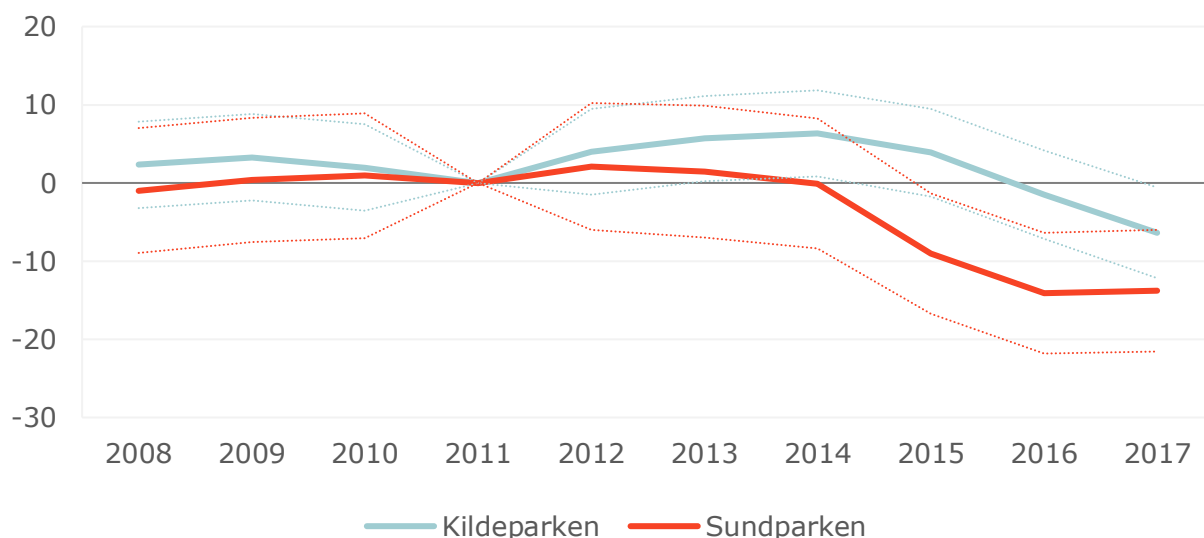
Kr.

Note: 15-64-årige. Erhvervsindkomst omfatter bruttoløn samt indkomst fra en selvstændig virksomhed og arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer. Se Bilag B for beskrivelsen af datagrundlaget og metoden bag evalueringen. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin. Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Figur 10. Lavtuddannede ift. ultimo 2011

Pct.-point

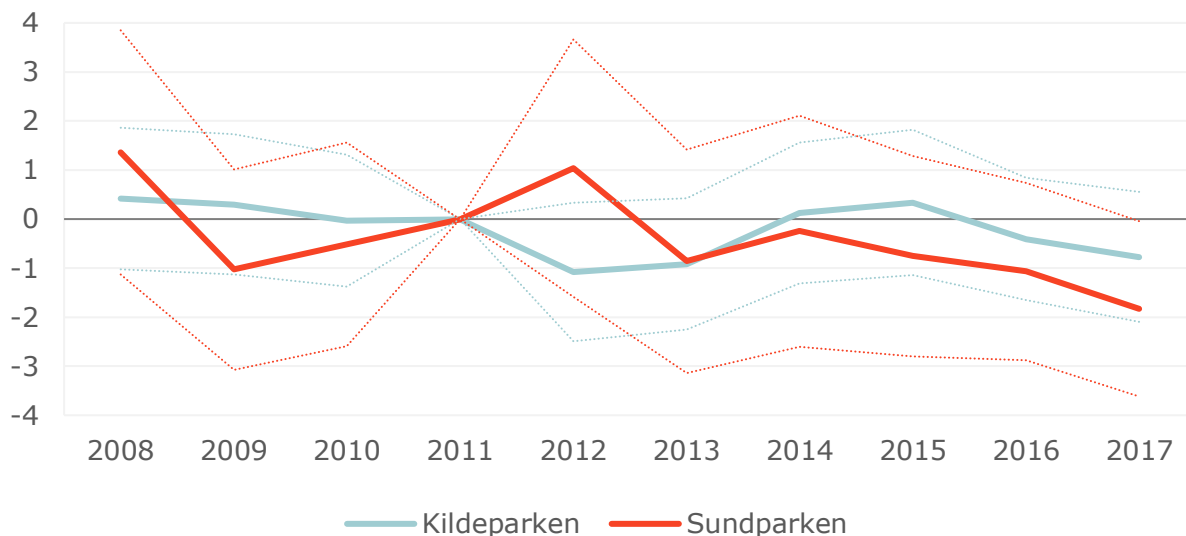

Note: 15-64-årige. Lavtuddannede defineres som personer, som højst har fuldført en grundskoleuddannelse eller mangler uddannelsesoplysninger. Indvandrere med udelukkende selvrapporterede medbragte uddannelser indgår også i denne kategori. Se Bilag B for beskrivelsen af datagrundlaget og metoden bag evalueringen. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Figur 11. Dømte ift. ultimo 2011

Pct.-point

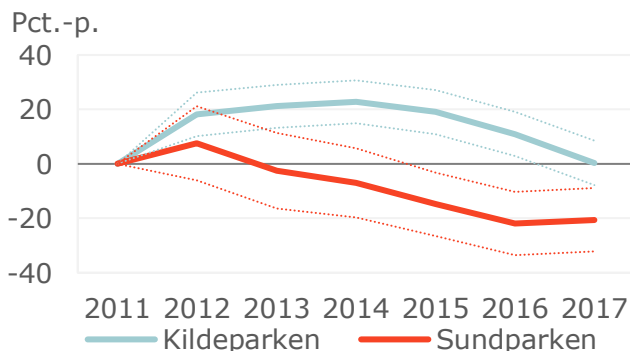
Note: 15-årige og ældre. Dømte ifm. straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven. Se metode-bilag for beskrivelsen af datagrundlaget og metoden bag evalueringen. Se Bilag B for beskrivelsen af datagrundlaget og metoden bag evalueringen. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

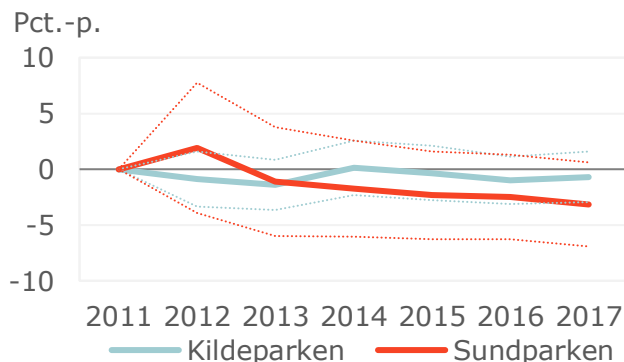
6.2 Supplerende resultater for nytilflyttere og eksisterende beboere

Figur 12. Lavtuddannede og dømte blandt nytilflyttere

a) Lavtuddannede

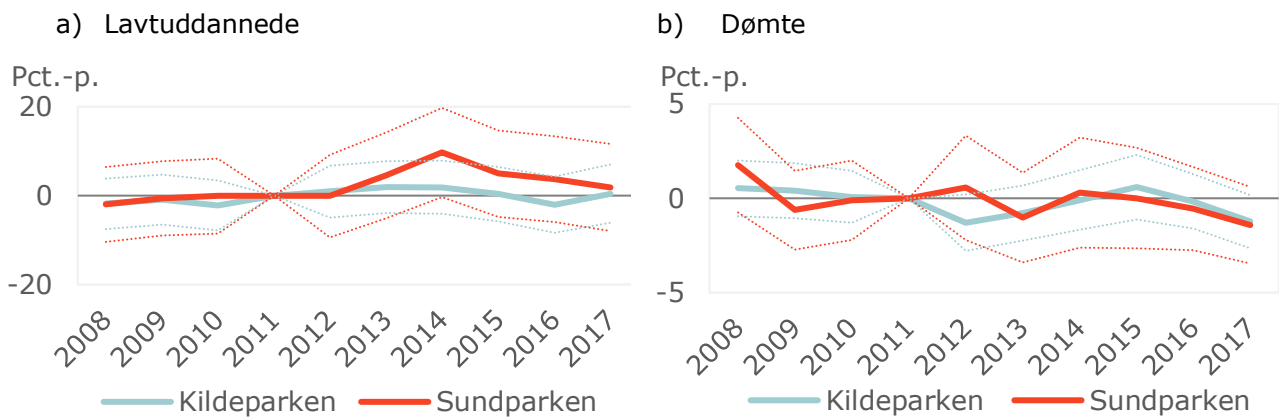
b) Dømte

Note: Definitioner som i Figur 3, Figur 10 og Figur 11. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.

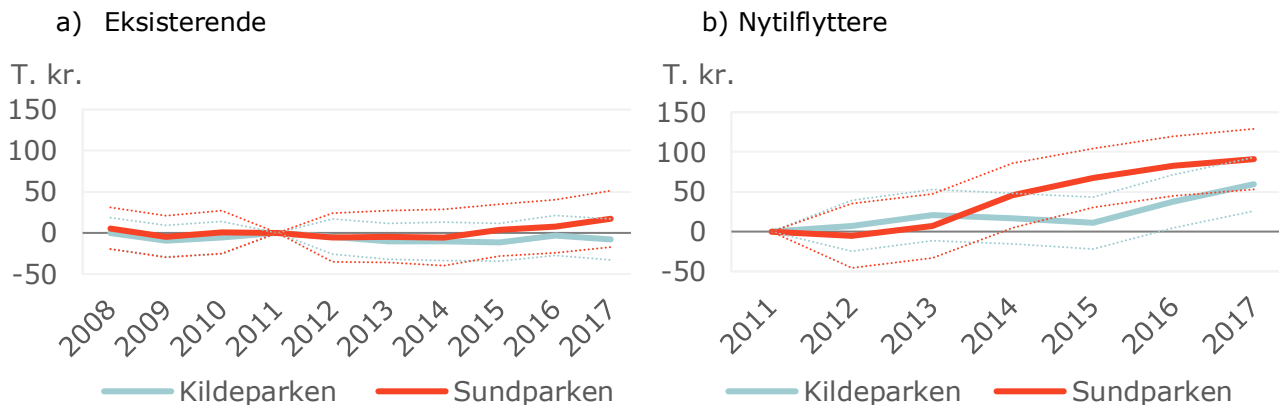
Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Figur 13. Lavtuddannede og dømte blandt eksisterende beboere

Note: Definitioner som i Figur 5, Figur 11 og Figur 11. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.
 Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Figur 14 Erhvervsindkomst blandt eksisterende og nytilflyttere ift. 2011

Note: Definitioner som i Figur 3, Figur 5 og Figur 9. De stiplede linjer angiver 95 pct. konfidensintervaller, dvs. estimaternes usikkerhedsmargin.
 Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Tabel 1. Effekter for permanente beboere i 2000-2017

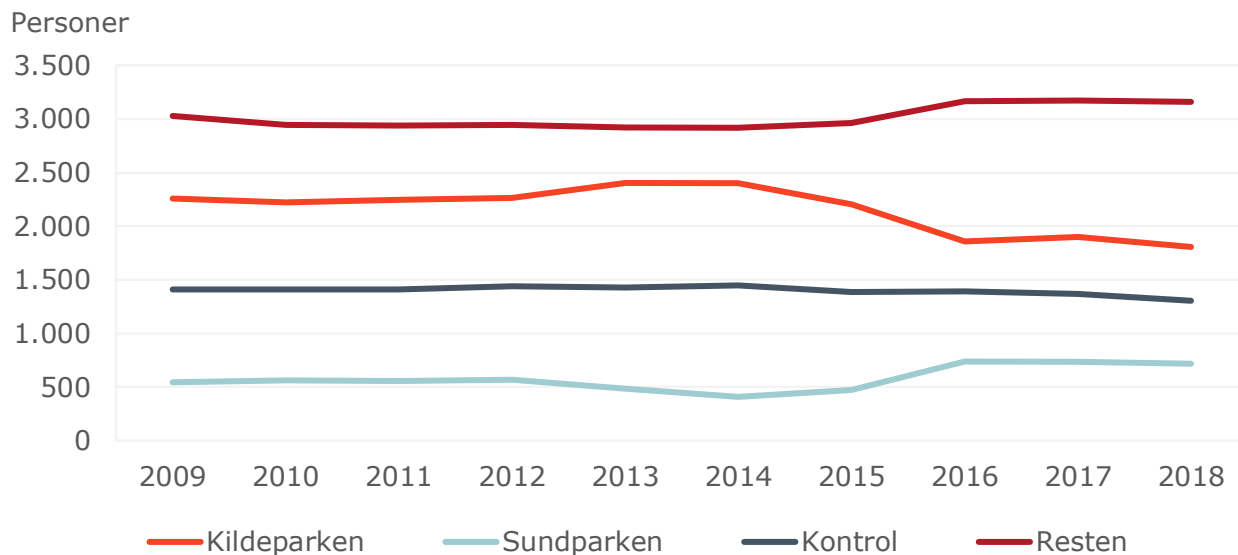
	Beskæftigede	Uden for arbejdsmarked	Erhvervsindkomst	Lavtuddannede	Dømte
Kildeparken					
2008	-1,86 (7,87)	2,33 (3,91)	10.670 (25.927)	0,79 (8,08)	0,56 (0,56)
2009	-3,55 (7,92)	3,07 (3,95)	-4.531 (26.399)	0,97 (8,07)	1,68 (0,96)
2010	1,22 (7,82)	-0,18 (4,04)	-1.760 (27.294)	0,97 (8,07)	0,56 (0,56)
2011	Reference-år				
2012	-1,71 (7,74)	-1,57 (3,97)	-4.061 (28.155)	0,07 (8,02)	-0,81 (0,81)
2013	-4,00 (7,70)	0,55 (4,07)	-7.821 (28.294)	-0,21 (8,00)	0,00 (0,00)
2014	-1,07 (7,55)	-1,40 (4,26)	-2.429 (28.285)	-2,02 (7,98)	-0,79 (0,79)
2015	2,46 (7,53)	-1,25 (4,28)	-965 (28.222)	-2,02 (7,98)	0,28 (1,09)
2016	-0,71 (7,48)	-1,55 (4,17)	-6.807 (28.539)	-2,83 (8,00)	0,53 (0,53)
2017	-1,84 (7,50)	-3,39 (4,17)	-2.571 (28.806)	-2,57 (8,00)	0,00 (0,00)
Sundparken					
2008	-1,86 (10,9)	1,01 (6,49)	4.478 (35.507)	-0,09 (11,60)	0,00 (0,00)
2009	1,31 (11,00)	1,57 (6,77)	662 (36.206)	0,59 (11,60)	0,00 (0,00)
2010	2,60 (10,50)	0,86 (6,94)	4.789 (37.130)	0,59 (11,6)	0,00 (0,00)
2011	Reference-år				
2012	-2,40 (10,20)	-0,26 (6,75)	-13.300 (37.827)	-0,46 (11,50)	-0,81 (0,81)
2013	1,54 (10,50)	0,95 (7,04)	-15.340 (38.236)	-0,26 (11,50)	0,00 (0,00)
2014	8,72 (10,80)	-3,55 (6,78)	-4.758 (38.202)	-2,61 (11,50)	1,30 (2,22)
2015	9,21 (10,50)	-11,50 (5,71)	6.904 (38.028)	-2,61 (11,50)	-0,79 (0,79)
2016	5,87 (10,30)	-10,90 (5,69)	14.218 (39.368)	-1,82 (11,50)	0,00 (0,00)
2017	1,29 (10,10)	-7,13 (6,24)	-921 (38.301)	-1,03 (11,50)	0,00 (0,00)

Note: Kun beboere, som har boet i Kilde- eller Sundparken i alle år i 2000-2017. Estimerne i den større skrift og standardfejlene i parenteserne. Estimerne viser udvikling i beboernes karakteristika ift. 2011 i pct.-point (beskæftigede, uden for arbejdsmarked, lavtuddannede, dømte) og i kr. (erhvervsindkomst). Samme definitioner af variabler som i resten af analysen. Estimerne i den fede skrift kan statistisk skelnes fra nul ved statistisk signifikans niveau på fem pct. Alle tal i pct., mens indkomst i kr.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

6.4 Udvikling i befolkning og i befolkningskarakteristika

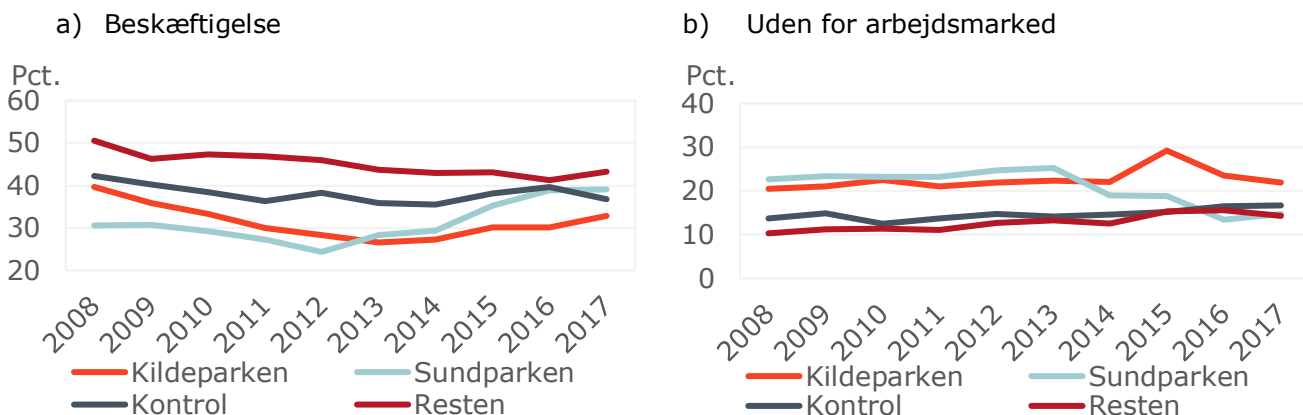
Figur 15. Befolkningsudvikling i dele af Himmerland Boligforening

Note: Kun beboere i nuværende afdelinger med familieboliger i Himmerland boligforening. Beboere i nedrevne og nybyggede afdelinger indgår ikke. Se Boks 2 for yderligere detaljer omkring afgrænsning af beboere i Himmerland Boligforening. Kontrol betegner kontrolgruppen og Resten står for beboere i resten af Himmerland Boligforening.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

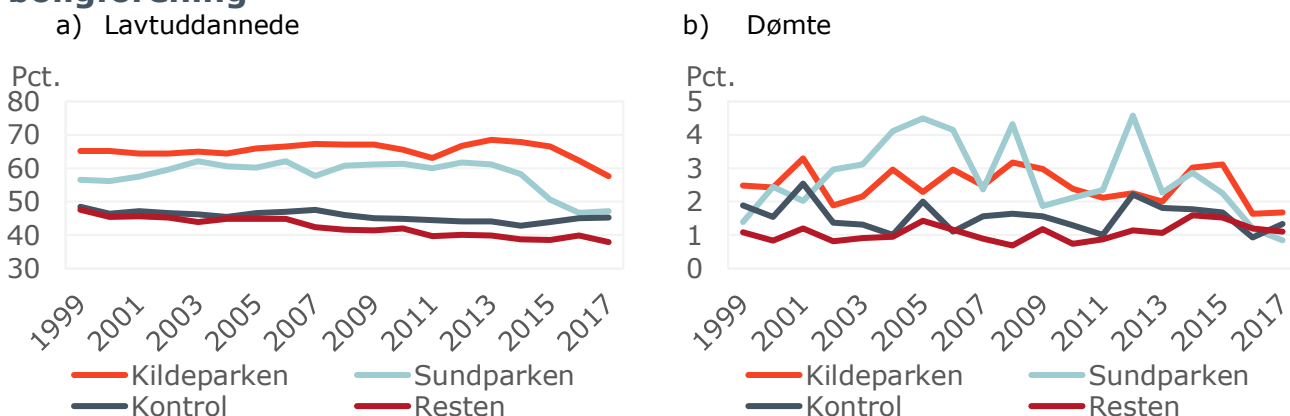
Figur 16. Udvikling i beskæftigelse i dele af Himmerland Boligforening

Note: Den faktiske udvikling. Se definitioner i Figur 3 og Figur 5. Se Boks 2 for afgrænsning af beboere i Himmerland Boligforening.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

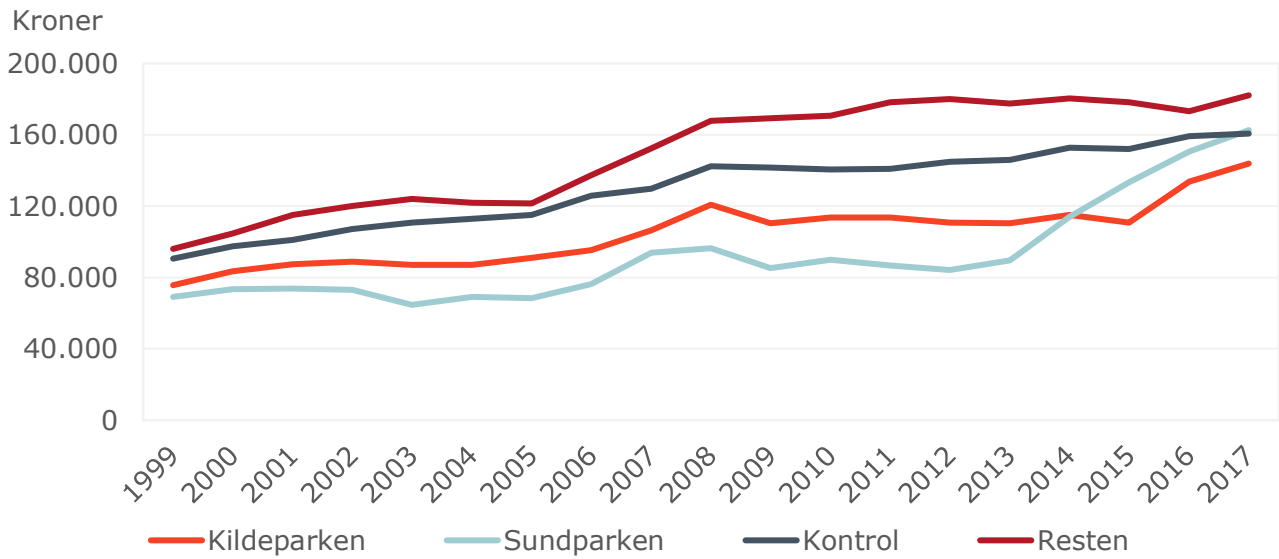
Figur 17. Udvikling i andel lavtuddannede og dømte i dele af Himmerland boligforening

Note: Den faktiske udvikling. Se definitioner i Figur 10 og Figur 11. Se Boks 2 for afgrænsning af beboere i Himmerland Boligforening.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Figur 18. Udvikling i erhvervsindkomsten i dele af Himmerland boligforening

Note: Den faktiske udvikling. Se definitioner i Figur 9. Se Boks 2 for afgrænsning af beboere i Himmerland Boligforening.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

7. Bilag B. Metodevalg og datagrundlaget

Boks 1. Metodevalg i evalueringen

Randomiseret forsøg (lodtrækningsforsøg) er den mest anerkendte metode, der anvendes til at måle den sande effekt af et bestemt tiltag. Denne metode anvendes hyppigt i kliniske undersøgelser, hvor personer inddeles i de påvirkede og de ikke-påvirkede helt tilfældigt, dvs. ved lodtrækning. Efter inddelingen modtager den påvirkede gruppe en bestemt type behandling, og den ikke-påvirkede gruppe er en kontrolgruppe, der ikke modtager behandlingen. Den tilfældige opdeling sikrer, at personerne i de to grupper i gennemsnit har samme karakteristika i udgangspunktet. Således kan forskellen mellem de to grupper efter fuldført behandling udelukkende tilskrives effekten af behandlingen.

Det er dog svært at sikre en fuldstændig tilfældig opdeling af personer i de påvirkede og de ikke-påvirkede, når det er tale om økonomiske reformer og tiltag. Disse tiltag omfatter typisk et stort antal personer og er forbundet med etniske overvejelser ift., hvem der skal være omfattet af de nye regler. Dette giver udfordringer med at implementere en helt tilfældig opdeling.

Fx har helhedsplanerne mht. Aalborg-modellen været målrettet afdelinger med de relativt svageste beboere, målt efter deres socioøkonomiske karakteristika, da formålet med planen er at løfte disse beboere. Der er derfor ikke tale om en tilfældig opdeling.

Da opdelingen ikke er tilfældig, bliver effekten af helhedsplanen i denne undersøgelse målt ved en såkaldt *difference-in-difference (DID)* teknik. Denne teknik bygger på en antagelse om, at udviklingen i personens karakteristika i den påvirkede og den ikke-påvirkede gruppe ville have været den samme for begge grupper, hvis der ikke blev gennemført nogle tiltag i den påvirkede gruppe. Til gengæld tillader teknikken niveauforskelle i personens karakteristika. Et eksempel på denne antagelse er, at den påvirkede gruppe kan have relativt flere lavtuddannede personer end den anden gruppe, men andelen af lavtuddannede falder i samme tempo i begge grupper i takt med, at flere og flere i Danmark generelt gennemfører en kompetencegivende uddannelse.

DID-model estimeres på følgende måde: $y_{ijt} = \alpha_j + \beta_t + \delta_{jt}D_{jt} + \varepsilon_{ijt}$

y_{ijt} er et resultat for den enkelte beboer i , som bor i område j i år t . Dette er: Hvorvidt personen har været i beskæftigelse i det pågældende år; hvorvidt personen har været på overførsler i det pågældende år; personens erhvervsindkomst; personens højeste fuldførte uddannelse; om personen har fået en dom.

α_j er indikator for, om personen bor i Kildeparken, Sundparken eller afdelinger i kontrolgruppen. Denne indikator kontrollerer for generelle forskelle mellem beboere på tværs af områderne, fx at beboere i områderne, som er omfattet af helhedsplaner, har en relativt svagere socioøkonomisk baggrund sammenlignet med kontrolgruppen.

β_t er indikator for årstal. Denne fanger fælles tendenser over tid for alle områder i undersøgelsen. Det kan fx være konjunkturpåvirkning på tilknytning til arbejdsmarkedet.

D_{jt} er en indikator for, om området j har været påvirket af tiltaget i året t . δ_{jt} , som er en koefficient for D_{jt} , angiver, om tiltaget har haft en effekt, da den måler en numerisk afvigelse i udviklingen over tid for område j fra den fælles trend for alle områder beskrevet ved β_t .

ε_{ijt} er modellens fejllid, som opfanger den del af variationen i y_{ijt} , der ikke kan forklares af modellen.

t bliver typisk simplificeret til to perioder fra "før" og "efter" tiltaget i stedet for årstal. Dette gøres, når tiltagets tidspunkt er veldefineret. I denne undersøgelse ser vi dog på udviklingen i effekten af helhedsplanen for hvert år for sig. Dette gøres bl.a. pga. at helhedsplanen består af flere forskellige tiltag, der er blevet gennemført på forskellige tidspunkter, samt pga. renoveringsarbejde i de påvirkede afdelinger har medført, at beboerne i afdelingerne har været permanent og midlertidigt genhuset på forskellige tidspunkter.

Modellen estimeres for periode 2000-2017, hvor vi viser resultaterne fra 2008 og frem i analysen.

Boks 2. Datagrundlaget – områder i undersøgelse

Analysen er baseret på en gruppering af afdelinger tilhørende Himmerland Boligforening. Afdelingerne opdeles i fire grupper efter beboernes karakteristika og efter, om de har været omfattet af helhedsplanen for Aalborg Øst:

1. Sundparken: Afdelinger 19 og 22;
2. Kildeparken: Afdelinger 50, 51 og 52;
3. Kontrolgruppe, som består af afdelinger 3, 13, 20, 21, 23, 46 og 53;
4. Resten af Himmerland Boligforenings afdelinger.

Følgende afdelinger udelukkes fra analysen:

- Himmerland Boligforenings afdelinger i Svenstrup udelukkes grundet længere afstand til bycentrum;
- Afdelinger, som udelukkende består af ungdomsboliger og/eller pleje-/ældreboliger. Det er følgende afdelinger: 26, 28, 32, 38, 43, 45, 49, 54, 56, 57, 59, 62, 63, 65, 66, 69, 71;
- De nybyggede afdelinger, som er nr. 61, 64, 74, 76, så sammenligningsgrundlaget består af samme afdelinger i hele undersøgelses periode. De nybyggede afdelinger identificeres ved, at der ikke er registreret nogle personer boende på adresser i afdelingen i alle år i befolkningsregister.

Beboere i kontrolgruppen ligner mere dem i Kilde- og Sundparken ift. deres socioøkonomiske baggrund end beboere i resten af Himmerland Boligforening, som påvist i tabellen nedenfor. Udviklingen i beboernes karakteristika har været identisk i Kilde-, Sundparken og kontrolgruppen før helhedsplanen har været implementeret, som er den nødvendige forudsætning for at identificere effekter ved *difference-in-differences* metode. Dette tjekkes ved at sammenligne trends i beboernes karakteristika før 2011 i analysen.

	Alder	Kvinder	Ikke-vestlige	I besk.	Uden for arbejde	Lavt-uddannede	Dømte	Erhvervsind.
	År				Pct.			Kr.
Kildeparken	30	51,7	26,5	21,6	26,0	75,6	1,7	84.934
Sundparken	37	46,7	11,4	21,6	26,6	67,4	1,8	67.802
Kontrol	36	49,7	6,8	27,5	16,0	57,4	1,1	106.652
Resten	43	54,2	6,3	31,2	13,3	53,4	0,6	114.422

Note: Beboernes karakteristika primo 2011.

Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Danmark Statistiks registerdata.

Fire af afdelinger i kontrolgruppen befinder sig geografisk tæt på Kilde- og Sundparken, og tre (3, 13 og 46) af disse afdelinger befinder sig i den vestlige del af Aalborg. Hvis der er nogle spillover-effekter af helhedsplanen på afdelinger i kontrolgruppen, som ligger tæt på parkerne, kan størrelsen af effekterne i undersøgelsen være undervurderet.

Boks 3. Datagrundlaget - registerdata

Der anvendes følgende registre i undersøgelsen:

BEF – befolkningsregister, hvor der indsamles oplysninger om beboernes køn, alder, oprindelsesland primo året. Opdeling i vestlige og ikke-vestlige beboere udføres efter Danmark Statistiks format for oprindelseslande. Befolkningsregister indeholder også bopælsadresse for de enkelte individer, som kobles med stamdata for de almene boligafdelinger til at identificere beboere i Himmerland Boligforening. Stamdataene tilhører Trafik-, Bygge-, og Boligstyrelsen.

RAS – registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor der indsamles oplysninger om befolknings tilknytning til arbejdsmarked ultimo november hvert år – om personen er beskæftiget, uddannelsessøgende, arbejdsløs eller uden for arbejdsmarked. Personer uden for arbejdsmarked er yderligere opdelt i kategorien af personer, der forventeligt modtager ydelser permanent (folkepensioner, førtidspensionister, eller andre form for pensioner, samt personer på efterløn eller flexydelse), og dem, der ikke modtager de permanente ydelser.

Dertil fra 2008 er det muligt at måle tilknytningen til arbejdsmarked i fuldtidspersoner.

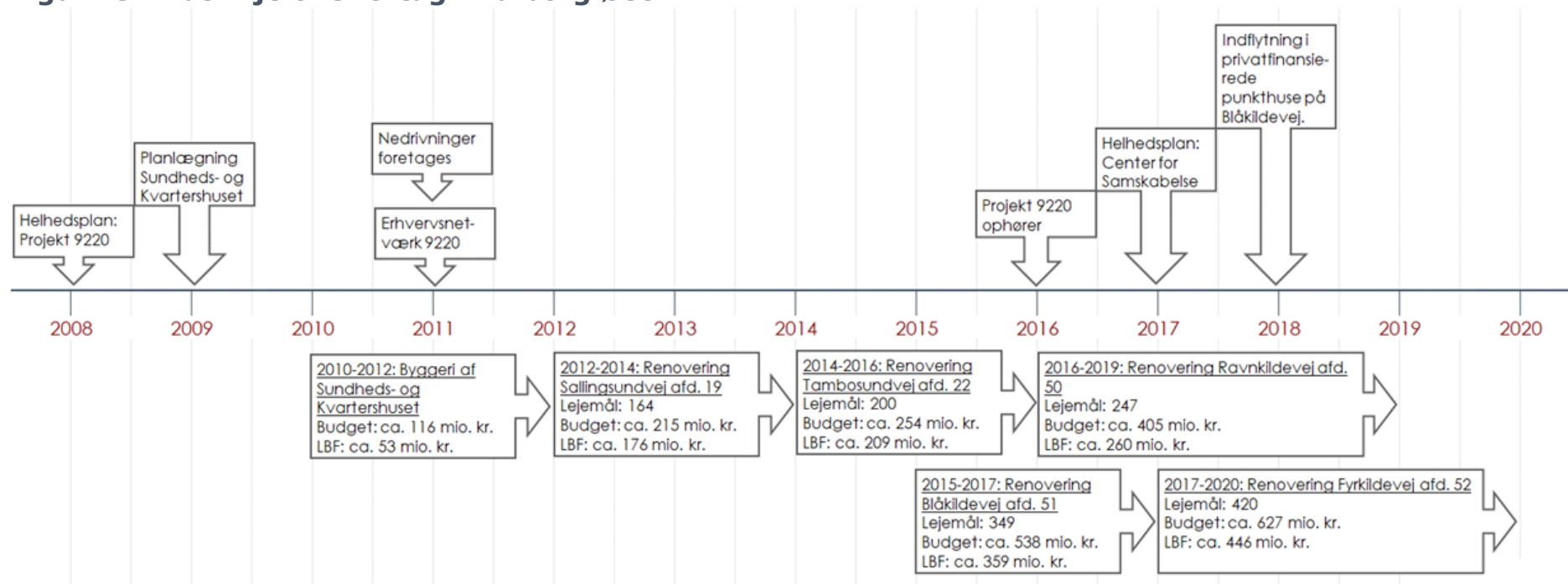
IND – register for indkomster, hvor der indsamles oplysninger om årlige erhvervsindkomster for de enkelte. Erhvervsindkomst består af løn og nettooverskud af selvstændig virksomhed inkl. visse honorarer. Studerende indgår ikke i mål for erhvervsindkomst.

UDDA – uddannelsesregister, hvor der indsamles oplysninger om højeste fuldførte uddannelse, målt pr. oktober måned. Indvandrernes medbragte uddannelse medtages ikke, så vi følger Transport- og Boligministeriets definition, der anvendes ifm. ghettolisten.

KRAF – register for kriminelle afgørelser, hvor der indsamles oplysninger om dømte personer ifm. straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven. Frifundne personer medtages ikke som dømte.

Oplysninger fra alle registre kobles sammen ved hjælp af et anonymt id for hver enkelte person, som er det samme på tværs af alle registre. Der identificeres alle personer, som har på et tidspunkt i periode 2000-2017 boet i nuværende afdelinger i Himmerland boligforening, og personer følges i hvert register over periode 2000-2017, hvor 2017 er det sidste år tilgængelige for de fleste registre. Karakteristika fra befolkningsregister indsamles frem til 2018.

Figur 19. Tidslinje over tiltag i Aalborg Øst

Kilde: Himmerland Boligforening.